

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/13/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217020
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312217020.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Dariny Vargovej a členiek senátu JUDr. Marty Molnárovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o. Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky Župné námestie 13, Bratislava, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 30. septembra 2013 č. k. 10C/71/2013-45, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, týkajúci sa uplatneného nároku na náhradu majetkovej ujmy v sume 125,- eur a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 495,- eur, pričom o náhrade trov konania rozhodol tak, že odporcovi nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení svojho rozsudku súd prvého stupňa uviedol, že v predmetnej veci sa navrhovateľ domáhal náhrady škody za nesprávny úradný postup z dôvodu, že k vydaniu poverenia na vykonanie exekúcie nedošlo v zákonnej 15 dňovej lehote, resp. v primeranej lehote. V predmetnom konaní súd neskúmal, či prišlo k prieťahom v konaní, ale zisťoval, či došlo k nedodržaniu zákonnej, resp. primeranej lehoty, z akého dôvodu a či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec navrhovateľovi nejaká škoda vznikla. Vykonaným dokazovaním súd prvého stupňa zistil, že žiadosť o udelenie poverenia bola súdu doručená dňa 12. 11. 2008 a súd o tejto žiadosti rozhodol dňa 30. 06. 2009, keď vydal poverenie na vykonanie exekúcie, teda po 7,5 mesiacoch, a nie po viac ako 9 mesiacoch, ako to uvádza navrhovateľ. Napriek tejto skutočnosti súd prvého stupňa považoval návrh navrhovateľa za nedôvodný, nakoľko nemal preukázané, že by navrhovateľovi v dôsledku oneskorenia vydania poverenia na vykonanie exekúcie vznikla škoda. Mal za to, že navrhovateľ vznik škody nepreukázal, nakoľko škodu si vyčíslil paušálnou sumou a rovnako nepreukázal ani príčinnú súvislosť s oneskoreným vydaným poverením na vykonanie exekúcie. Uviedol, že škoda nemôže byť uplatnená v paušálnej v sume, ale musí byť preukázaná, že práve pre nesprávny úradný postup došlo k určitej škode, ktorá musí byť vyčíslená presne a musí byť preukázaná príčinná súvislosť, čo však navrhovateľ nepreukázal a ku škode neprodukoval žiadne dôkazy. Nevyhnutným predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je protiprávny úkon, resp. škodová udalosť, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom (škodovou udalosťou) a vznikom škody a v prípade subjektívnej zodpovednosti i zavinenie, pričom zodpovednosť za škodu v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je koncipovaná ako zodpovednosť objektívna, čo znamená,

že zo strany oprávneného subjektu nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu, ale stačí preukázať, že škoda vznikla a že je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozsudku taktiež uviedol, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, garantované v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, je kompetentný preskúmať iba Ústavný súd Slovenskej republiky, resp. predseda súdu na základe sťažnosti na prieťahy v konaní, ale nie je súd v konaní o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. I prípadné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre súdneho exekútora automaticky nezakladá nárok na náhradu škody.

K uplatnenému nároku navrhovateľa na nemajetkovú ujmu súd prvého stupňa uviedol, že túto môže priznať súd s ohľadom na ust. § 17 ods. 3 vyššie citovaného v zákona, pričom tak, ako sú tieto okolnosti v zákone koncipované, vzťahujú sa na osobu poškodeného - fyzickú osobu, okrem písm. b/, podľa ktorého by mal súd prihliadnuť na závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo. Nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonom stanovenej lehoty, ale aj od okolností, ktoré sú v tejto veci v odôvodnení konštatované a na základe, ktorých súd nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy. O žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi bolo rozhodnuté a na jeho základe je vykonávaná exekúcia v prospech oprávneného. Všeobecný súd nie je v tejto veci oprávnený na konštatovanie, že išlo o prieťahy v konaní a žiadne konanie, v ktorom by boli prieťahy konania konštatované sa nevedlo a nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Súd mal zato, že navrhovateľ nepreukázal vznik škody, nepreukázal spojitosť škody, ktorú uvádza s prípadným nedodržaním zákonnej lehoty na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Z toho dôvodu súd zamietol i návrh na vykonanie znaleckého dokazovania posudkom Ekonomickej univerzity v Bratislave, nakoľko takýto postup považoval vzhľadom na uvedené dôvody za nehospodárny.

Súd prvého stupňa zároveň uviedol, že prípadné priznanie nemajetkovej ujmy navrhovateľovi by bolo v rozpore s ust. § 1 OSP, nakoľko navrhovateľ sa snaží dosiahnuť zisk a v dôsledku porušenia svojich práv sa domáha súdnej ochrany a nemajetkovej ujmy. Zdôraznil, že základom podnikateľskej činnosti navrhovateľa je poskytovanie spotrebiteľských úverov na základe formulárových zmlúv a všeobecných zmluvných podmienok tej najzraniteľnejšej skupine obyvateľstva, ktorá zložito formulovaným zmluvným podmienkam nemôže ani nerozumiť. Z množstva exekučných konaní, ktoré sú vedené na všetkých súdoch Slovenskej republiky je súdu známe, že navrhovateľ využíval práve rozhodcovské doložky nato, aby o jeho nárokoch rozhodovali rozhodcovské súdy, ktoré však nerešpektovali ustanovenia právnej úpravy o ochrane spotrebiteľov a navrhovateľovi priznávali také plnenia, ktoré boli nedôvodné pre zjavne neplatné zmluvné podmienky.

K námietke premlčania, ktorú vzniesol odporca súd prvého stupňa uviedol, že žiadosť o udelenie poverenia bola doručená súdu dňa 12. 11. 2008 a súd vydal poverenie dňa 30. 06. 2009, ktoré bolo doručené súdnemu exekútorovi dňa 03. 07. 2009. Navrhovateľ sa mohol dozvedieť o škode nasledujúci deň, t. j. 04. 07. 2009 a súd vychádzal z toho, že ak medzi oprávneným a súdnym exekútorom existovala intenzívna spolupráca, túto informáciu mohol navrhovateľ od súdneho exekútora získať. Trojročná premlčacia lehota teda uplynula dňom 04. 07. 2012. Navrhovateľ si uplatnil nárok na predbežné prerokovanie náhrady škody u odporcu dňa 23. 04. 2012, teda pred uplynutím trojročnej premlčacej lehoty. Súd prvého stupňa teda dospel k tomu názoru, že i v prípade, ak by bolo nárok navrhovateľa dôvodný, nebol by premlčaný.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 OSP tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci úspech náhradu trov konania nepriznal, pretože odporca si žiadne trovy konania v zákonom stanovenej lehote nešpecifikoval.

Po právnej stránke súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil citáciou ustanovení § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a niektorých zákonov, v znení platnom v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie, § 41 ods. 1, 2, § 44 ods. 1, 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že ako účastníkovi konania mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne právne vec posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu, nedostatočne zistil skutkový stav a zároveň súdu prvého stupňa vytkol neúplne zistený skutkový stav veci, pretože súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a tiež bol toho názoru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K dôvodom odvolania bližšie uviedol, že zásadne namieta skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je podľa názoru odporcu možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 vyššie citovaného zákona v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Súd svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Ďalej odporca v podanom odvolaní namietal, že súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je nárok navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Súd však nemohol založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Navrhovateľ nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať, a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite. Preto aj ako dôkaz označil exekučný spis a žiadal, aby boli použité v ňom obsiahnuté listiny. Samotná nedôveryhodnosť údajov nemohla nič zmeniť na fakte, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, a to preto, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote.

Odporca zároveň namietal, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Mal za to, že právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý bol z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného.

V ďalšej časti svojho odvolania navrhovateľ vytýkal, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd mal podľa neho aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda boli neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nebolo možné založiť meritórne rozhodnutie. Navyše, súd svojimi úvahami úplne negoval doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá bola základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie vecí v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú „mimosúdne“ faktory. Tento súd tiež

uviedol, že „dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote“.

Žalobca uviedol, že nechápe, aký vplyv na výsledok konania má skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpor exekučného titulu so zákonom. Podľa názoru navrhovateľa ide o prejav nesústreďenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval i také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania navrhovateľa (ust. § 212 ods. 1 OSP), na jeho prejedanie nariadil odvolacie pojednávanie podľa ust. § 214 ods. 1, 2 OSP, na ktoré predvolal právneho zástupcu navrhovateľa a odporcu (ktorí svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnili a právny zástupca navrhovateľa požiadal i o jeho odročenie), pričom preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, ako i konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a po prejedaní veci dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa proti rozsudku zo dňa 30. 09. 2013 nie je dôvodné, preto tento napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil, nakoľko súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil. Odvolací súd takto rozhodol pomerom hlasov 3 : 0, a to s poukazom na ust. § 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

K ospravedlneniu neúčasti právneho zástupcu navrhovateľa na pojednávaní odvolacieho súdu a k jeho žiadosti zo dňa 04. 03. 2014 o odročenie pojednávania odvolací súd uvádza, že túto žiadosť nemohol akceptovať. Právny zástupca navrhovateľa bol odvolacím súdom na pojednávanie riadne predvolaný na deň 05. 03. 2014, pričom predvolanie mu bolo doručené dňa 27. 01. 2014. Žiadosť o odročenie pojednávania zo dňa 04. 03. 2014 v predmetnej veci napriek tomu adresoval Okresnému súdu Nitra, ktorému bola mailom doručená v ten istý deň, pričom ako dôvod odročenia pojednávania uviedol, že na uvedený deň, t. j. 05. 03. 2014 boli vytyčené pojednávania (vo veci navrhovateľa: Pohotovosť, s.r.o. proti odporcovi: Slovenská republika) na Okresnom súde Komárno v senáte 9C a 15C od 8,30 h do 14,30 h. Takáto žiadosť o odročenie pojednávania nemá náležitosti podľa ust. § 119 ods. 2 OSP a súd ju nemohol považovať za riadnu ani včasnú, nakoľko z nej nie je zrejmé, kedy sa právny zástupca navrhovateľa dozvedel o ním tvrdenej kolízii pojednávania, ktorú však navyiac ani žiadny spôsobom nepreukázal. S poukazom na uvedené potom súd neakceptoval žiadosť právneho zástupcu navrhovateľa o odročenie pojednávania a s poukazom na ust. § 101 ods. 2 OSP vec prejednal v jeho neprítomnosti.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody

preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ktoré ale nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil i správny právny záver a svoje rozhodnutie vo veci samej náležite a správne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vo veci samej, a preto s poukazom na ust. § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Na zdôraznenie správnosti odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa odvolací súd uvádza, že navrhovateľ sa v predmetnom konaní domáhal náhrady majetkovej škody 125,- eur a nemajetkovej ujmy 495,- eur z dôvodu ním tvrdeného nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 14Er/1021/2008. Majetková škoda 125,- eur podľa tvrdenia navrhovateľa predstavovala náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Tieto náklady pozostávali podľa navrhovateľa zo sumy 70,- eur vynaloženej na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, zo sumy 40,- eur vynaloženej na udržiavanie a správu informačného systému a zo sumy 15,- eur vynaloženej na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovovaním urgencií adresovaných exekučnému súdu a na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. Navrhovateľ v podanom návrhu tvrdil, že táto suma by ho nezaťažila, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o udelení poverenia by dodržal zákonom stanovenú lehotu. Odvolací súd k tomu uvádza, že i keď je nepochybné, že exekučný súd o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručenej mu dňa 12. 11. 2008, nerozhodol v zákonom stanovenej lehote, ale dňa 30. 06. 2009, z tohto ešte nemožno vyvodit' vznik škody na strane navrhovateľa v tom zmysle, ako ju má na zreteli ust. § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Je toho názoru, že majetkovú škodu v sume 125,- eur vyčíslenú navrhovateľom nemožno považovať za skutočnú škodu, nakoľko navrhovateľ vznik škody v tejto sume žiadnym spôsobom nepreukázal. Navrhovateľom vyčíslená výška škody je spochybnená i s poukazom na obsah spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 14Er/1021/2008, v ktorom sa nenachádzajú navrhovateľom tvrdené písomné urgencie adresované exekučnému súdu, čo znamená, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal vynaloženie ním tvrdených nákladov spojených s administratívnym spracovaním textov urgencií, vyhotovovaním urgencií a nákladov spojených s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. V exekučnom spise sa nachádza len žiadosť oprávneného zo dňa 02. 07. 2009 adresovaná a doručená exekučnému súdu dňa 06. 07. 2009, teda potom ako exekučný súd dňa 30. 06. 2009 v predmetnej veci vydal poverenie pre súdneho exekútora, ktoré mu bolo doručené dňa 03. 07. 2009. V prípade, ak by oprávnený spolupracoval so súdnym exekútorom o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie sa mohol dozvedieť už v tento deň, resp. najneskôr dňa 04. 07. 2009. Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok (nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody) a v prípade, ak chýba čo len jedna z týchto podmienok, náhradu škody nie je možné priznať, pričom dôkazné bremeno spočíva na poškodenom, teda na navrhovateľovi. Navyiac exekučné konanie sa ešte neskončilo, nie je teda zrejmý jeho výsledok, a navrhovateľ sa potom nemôže domáhať náhrady ním tvrdenej fiktívnej škody, ktorá mu podľa jeho názoru mala vzniknúť.

V predmetnej veci je potrebné zdôrazniť, že exekučný súd po doručení žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, čo bolo 12. 11. 2008, vyzval súdneho exekútora v podaní zo dňa 03. 04. 2009, aby predložil vyjadrenie oprávneného k trovám právneho zastúpenia v exekučnom

konaní, nakoľko predmetom exekučného konania je istina 77,24 eur (2.327,- Sk) a príslušenstvo. Takto postupoval exekučný súd z dôvodu, že v zápisnici zo dňa 26. 10. 2008, v ktorej bol spísaný návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, oprávnený navrhol vymôcť v jeho prospech okrem iného i trovy exekúcie v sume 3.398,- Sk, teda viac ako predstavuje samotná istina. Vyjadrenie oprávneného bolo súdu doručené dňa 20. 04. 2009 prostredníctvom súdneho exekútora a až v tento deň boli objektívne splnené podmienky na rozhodnutie o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Od doručenia tohto vyjadrenia oprávneného k trovám právneho zastúpenia až do vydania poverenia na vykonanie exekúcie, t. j. 30. 06. 2009, uplynula lehota 70 dní. Vyššie uvedená okolnosť (potreba vyžiadať si vyjadrenie oprávneného k trovám právneho zastúpenia v exekučnom konaní) je objektívne spôsobilá vyvolať predĺženie zákonom stanovenej lehoty na vydanie poverenia. Je potrebné starostlivo uvážiť, či k nedodržaniu lehoty na vydanie poverenia došlo zo subjektívnych alebo objektívnych dôvodov. V prípade stretu záujmov je potrebné uprednostniť záujem na riadnom výkone spravodlivosti a zákonnosti exekúcie, hoci i na úkor nedodržania zákonom stanovenej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie z objektívnych dôvodov.

K navrhovateľom uplatnenej nemajetkovej ujmy v sume 495,- eur (t. j. 660,- eur ročne : 12 mesiacov x 9 mesiacov navrhovateľom tvrdenej nečinnosti exekučného súdu, pričom podľa jeho tvrdenia vychádzal z judikatúry Ústavného súdu SR, ktorý za primerané finančné zadostučinenie a satisfakciu považuje sumu 660,- eur ročne) odvolací súd na doplnenie dôvodov uvedených v rozsudku súdu prvého stupňa uvádza, že všetky nálezy Ústavného súdu SR (senátu III. ÚS), na ktoré navrhovateľ poukazoval v podanom návrhu sa týkajú fyzických osôb, ktorým bolo priznané finančné zadostučinenie za zbytočné prietahy v konaní. Taktiež ust. § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je (okrem písm. b/) formulované tak, že výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určuje s prihliadnutím najmä na doterajší život poškodeného a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení, z čoho je teda zrejmé, že tieto okolnosti sa týkajú fyzickej osoby. Nemajetkovú ujmu v peniazoch však za určitých okolností možno priznať i právnickej osobe, a to s poukazom na závažnosť vzniknutej ujmy a so zreteľom na konkrétne okolnosti, za ktorých k nej došlo. V dôsledku nedodržania zákonom stanovenej lehoty na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie teda automaticky nevzniká nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ návrh na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodňoval vyvolaním rizík (zánik povinného, zmarenie účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolvenca povinného) ako i neexistenciou vnútroštátneho účinného prostriedku nápravy vzniknutej situácie, zásahom do jeho nárokov a práv, vyvolaním frustrácie, úzkosti, nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti, zánikom jeho už vytvorených podnikateľských aktivít a neistotou v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Odvolací súd v predmetnej veci opätovne poukazuje na tú skutočnosť, že žiadosť súdneho exekútora v exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 14Er/1021/2008 bola doručená exekučnému súdu dňa 12. 11. 2008, pričom vzhľadom na výšku vymáhanej istiny (2.327,- Sk) a trovy právneho zastúpenia uplatňované v exekučnom konaní (3.398,- Sk) bolo potrebné vyžiadať si vyjadrenie oprávneného k trovám právneho zastúpenia v exekučnom konaní, čo súd urobil dňa 03. 04. 2009 a vyjadrenie oprávneného bolo súdu doručené dňa 20. 04. 2009. Poverenie pre súdneho exekútora na vykonanie exekúcie súd vydal dňa 30. 06. 2009, teda 70 dní potom, ako mu bolo doručené vyjadrenie oprávneného k trovám právneho zastúpenia v exekučnom konaní, a túto okolnosť je potrebné vziať do úvahy ako rozhodujúcu pri rozhodovaní o uplatnenom nároku navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy. V predmetnej exekučnej veci neboli konštatované prietahy v konaní a nejedná sa ani o dlhotrvajúcu neistotu navrhovateľa, ktorá by mu prípadne mohla spôsobiť značné ťažkosti a ovplyvniť jeho podnikateľské aktivity (naďalej poskytuje úvery), resp. ovplyvniť správanie jeho štatutárnych zástupcov, pričom neboli preukázané ani riziká, na ktoré navrhovateľ poukazoval. Navyiac je potrebné uviesť, že cieľom primeraného finančného zadostučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy (ktorú ale navrhovateľ nepreukázal), nie prípadná náhrada škody (II. ÚS 58/02, III. ÚS 111/02).

V neposlednom rade odvolací súd poukazuje na samotný exekučný titul, na základe ktorého exekučný súd vydal dňa 30. 06. 2009 poverenie na vykonanie exekúcie a na základe ktorého podľa spisu Okresného súdu Levice pod sp. zn. 14Er/1021/2008 stále prebieha exekučné konanie. Týmto exekučným titulom je rozsudok rozhodcovského súdu zo dňa 24. 07. 2008, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd zriadený Slovenskou rozhodcovskou a.s. v konaní pod sp. zn. SR 06700/08 a vydaniu ktorého predchádzalo uzavretie zmluvy o úvere zo dňa 18. 12. 2007 medzi spoločnosťou

navrhovateľa ako veriteľom a L. T. ako dlžníkom. Rozhodcovský súd vyvodil svoju právomoc na vydanie rozsudku z rozhodcovskej doložky zakotvenej vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere. Z konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu SR vyplýva, že pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012). V exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 14Er/1021/2008 bude preto potrebné opätovne posúdiť navrhovateľom predložený exekučný titul, ako i to, či tento je alebo nie je v súlade so zákonom.

Vyššie uvedené považoval odvolací súd potrebné uviesť na doplnenie správnosti dôvodov odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa.

Pri posudzovaní danej veci sa odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, ďalej zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v podanom odvolaní, a to najmä navrhovateľom namietanou vadou konania, spočívajúcou v odňatí možnosti konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vzhľadom na to, že žiadny právny predpis nešpecifikuje pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“, vo všeobecnosti ním treba rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (porovnaj napr. III. ÚS 156/06, III. ÚS 331/04, II. ÚS 174/04).

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch.

Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, zmyslom a účelom základného práva na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (aj čl. 6 ods. 1 vyššie citovaného Dohovoru) je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (napr. I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98).

Konaním súdu sa rozumie jeho procesný postup. Konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu. Súdne rozhodnutie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany, musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky zrozumiteľnosti, určitosti, jasnosti a súladu jeho skutkových i právnych dôvodov vo vzťahu k výroku. Procesný postup súdu pri konštituovaní i vecnej zmene rozhodnutia, ktorý nenachádza oporu v zákone, je preto treba považovať za závažnú vadu nenaplnujúcu materiálnu stránku práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivý proces, ktorá v konečnom dôsledku objektívne bráni riadnemu (účinnému a efektívnemu) uplatneniu dôležitých procesných práv účastníkov konania slúžiacich na ochranu ich práv a oprávnených záujmov v občianskom súdnom konaní. Nemožno opomenúť, že procesný úkon účastníka súdneho konania, ktorý má podstatný vplyv na ďalšie súdne konanie je

možno považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Ak je účastník konania z uplatnenia tohto procesného úkonu vylúčený alebo v značnej miere obmedzený (pri jeho uplatnení) v dôsledku nesprávneho postupu súdu, dochádza k stavu, kedy sa mu postupom súdu porušuje ústavné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

Navrhovateľ žiadnym spôsobom nešpecifikoval postup súdu, ktorým mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom a odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvého stupňa a konania, ktoré mu predchádzalo, žiadny takýto dôvod nezistil, v dôsledku čoho potom v tejto časti považoval odvolanie navrhovateľa za nedôvodné. Ani nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv navrhovateľa (napr. nevykonanie znaleckého dokazovania) nie je postupom, ktorým by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie o tom, ktorý dôkaz súd vykoná, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 OSP).

K aplikácii ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku správne citoval toto ustanovenie v znení účinnom v čase začatia exekučného konania a podania žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na súd, pričom toto ustanovenie bolo rovnaké aj v čase začatia tohto konania, a preto je táto námietka navrhovateľa nedôvodná a princíp priamej retroaktivity nebol aplikovaný. K argumentu o vyvrátení nároku navrhovateľa konštrukciou súdu o nedôveryhodnosti údajov navrhovateľa, uvedeným v návrhu, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa zamietnutie nároku neodôvodnil nedôveryhodnosťou údajov navrhovateľa, ale tým, že po vykonaní dokazovania oboznámením sa s exekučným spisom Okresného súdu Levice vedeným pod sp. zn. 14Er/1021/2008 zistil, že tvrdenie navrhovateľa o nečinnosti exekučného súdu v trvaní 9 mesiacov sa nezakladá na pravde. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa dodáva, že z vyššie označeného exekučného spisu vyplýva, že návrh na vykonanie exekúcie bol u súdneho exekútora spísaný dňa 26. 10. 2008 a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia bola súdu prvého stupňa doručená dňa 12. 11. 2008. Exekučný súd vydal poverenie dňa 30. 06. 2009 (vydaniu poverenia však predchádzala výzva exekučného súdu zo dňa 03. 04. 2009 na vyjadrenie oprávneného k trovám právneho zastúpenia v exekučnom konaní, ktoré bolo súdu doručené dňa 20. 04. 2009), ktoré bolo súdnemu exekútorovi doručené dňa 03. 07. 2009, z čoho potom vyplýva, že exekučný súd nemohol byť a ani nebol nečinný 9 mesiacov, ako to tvrdil navrhovateľ v podanom návrhu.

Pokiaľ navrhovateľ namietal nedostatočne zistený skutkový stav a nevykonanie navrhnutých dôkazov, k tomu odvolací súd uvádza, že navrhovateľ v podanom odvolaní neuviedol, v čom spočíva neúplné zistenie skutkového stavu. V prípade, ak mal navrhovateľ na mysli nevykonanie znaleckého dokazovania, súd prvého stupňa v tomto smere postupoval správne, nakoľko pokiaľ v konaní nemal preukázanú existenciu škody na strane navrhovateľa, bolo nadbytočné a nehospodárne vykonávať dokazovanie na preukázanie výšky navrhovateľom tvrdenej škody.

V ďalšej časti odvolania navrhovateľ vytýkal súdu prvého stupňa, že nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom konania nevznikol stav právnej neistoty. Takáto argumentácia súdu sa však v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku nenachádza a taktiež súd ani nepolemizoval o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami.

Okrem toho odvolací súd dodáva, že súd prvého stupňa v danej veci správne aplikoval platné právo a rozhodol v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, v súlade s právom na spravodlivý súdny proces a v súlade s právom na prerokovanie veci v primeranom čase, preto úvahy navrhovateľa o dĺžke a obmedzenosti súdu lehotou hodnotil ako irelevantné. Ohľadom samotného exekučného titulu, ktorým je v predmetnej exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 14Er/1021/2008 rozsudok rozhodcovského súdu, odvolací súd tiež poukazuje na ustálenú judikatúru NS SR (rozhodnutia NS SR, sp. zn. 6Cdo 6/2013, R 46/2012 - 3Cdo 146/2011, 6Cdo 105/2011).

Z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 a ust. § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému odporcovi v odvolacom konaní náhradu trov tohto konania nepriznal, pretože si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.